

September 2015

ANTONIBAKKEN BØR FRIHOLDES FOR BYGGERI. BEVARINGSFORENINGENS HØRINGSSVAR

I anledning af Vordingborg Kommunes indkaldelse til forslag og ideer til planlægning for byggeri ved Antonibakken. B16.15.

Efter grundig besigtigelse af området fremsender Bevaringsforeningen for Præstø og Omegn følgende betragtninger og forslag:

Det er sjældent at de gamle købstæders profiler og afgrænsning har haft så gunstige bevaringsforhold som i Præstø. Præstens ø er mod nord og øst afgrænset af vandet, mod syd markerer Tubæk å, med dens grønne kile, markant grænseområdet over mod villakvarterene på "Sjællandssiden" og mod vest rejser Antonibakken sig nærmest som en vold rundt om byen. Det giver den gamle købstad en skarp og fin afgrænsning mod det åbne land. En bebyggelse på Antonibakken vil udviske og sløre denne fine og markante afgrænsning. Det er derfor vigtigt at Præstøs købstads markante afgrænsning mod vest ikke sløres af byggeri.

Herregården Nysø, der ligger helt tæt ved Præstø by, hører til de bedste eksempler på herregårdsbygninger fra barokken. Herregården Nysøs samspil med herregårdslandskabet og købstaden Præstø er helt unikt. Ved at bebygge Antoniehøjen vil dette smukke samspil blive visuelt sløret og udvisket. Bevaringsforeningen vil opfordre Vordingborg Kommune til også at værne om de visuelle værdier, der knytter sig til Nysø.

En ubebygget Antonibakke er en væsentlig del af byens afgrænsning og herregårdslandskabet.

Vordingborg Kommune bør værne om de landskabsmæssige kvaliteter således som beskrevet i Kommuneatlas Præstø fra 1991, udgivet af Miljøministeriet og daværende Præstø kommune.

Det er også vigtigt at påpege, at Antonibakken er en væsentlig del af det regionale geologiske interesseområde som udpeget i regionplanen 2005-2017. Følgende er uddrag fra regionplanen:

"Dette tunneldalsystem er et markant landskabeligt træk i den sydsjællandske region og er på visse strækninger et af de smukkeste landskaber i regionen. Et af afsnittene i denne tunneldal er strækningen fra Præstø til Gishale. På denne strækning er dalen velafgrænset og tydelige i landskabet, dalen indeholder flere karakteristiske bakker. Ved Ny Esbjerg findes en bakke med et uregelmæssigt omrids, den når op i 20 meters højde (Antonibakken). Der er tale om en kambakke og dens indre består af finkornet sand aflejret af en smeltevandsstrøm mod nordvest. Bakkens top udgøres af en postglacial mose, som indeholder snegleskaller. Tunneldal systemet har sin oprindelse ude på havbunden i Præstø Fjord, som omfatter tunneldalen fra Præstø til Næstved. Disse områder er udpeget som særlig interessante og derfor ikke bør bebygges".

Der er således flere forhold der taler for, at Antonibakken ikke skal bebygges.

Bevaringsforeningen foreslår at adgangen til de kvaliteter som Antonibakken rummer, bliver tilgængelige for alle. Fra toppen, (og kun fra toppen) er der udsigt over fjorden og ind over byen med de røde tegltage. Herfra ses de gamle bygninger på Torvet, kirken og vandtårnet der rejser sig smukt i baggrunden. Det er værd at rejse langt for at se. Denne enestående udsigt bør ikke ødelægges af byggeri.

Det kan gøres ved at Antonibakken bevares som landbrugsland med udlagte trampestier. Det betyder at kommunen stadig kan få en indtægt fra forpagtningsafgiften og at anlægsudgifterne holdes på et minimum.

Alternativt udlægges hele arealet til rekreativt grønt området.

Nysø godslandskab, den klare afgrænsning af byen, vil det være en sjælden rekreativ ressource for byen der vil betyde et øget bynært friluftsliv.

Under vores besigtigelse af bakken konstaterede vi følgende forhold der gør området mindre attraktivt som boligområde:

1. Den tætte træække langs den tidligere jernbanestrækning mod Næstved lukker af for udsigten mod fjorden. Det samme gælder for den fredede linde allée mod Nysø, der ligeledes dækker for udsigten ud over fjorden.
2. Bakken har et meget kuperet og uregelmæssigt terræn. Det betyder at en stor del af bebyggelsen vil befinde sig i et "hul" og dermed ikke få nogen udsigt overhovedet.
3. Trafikstøj fra såvel Næstvedvej, Ny Esbjergvej og Rødeledvej er markant, selv på toppen af Antonibakken, der er i en stor afstand fra vejene. Jo tættere man kommer på f.eks. Næstvedvejen jo værre er generne. Det vil kræve etablering af en meget høj støjvold langs vejene og hvem har lyst til at bo bag en støjvold?
4. Bebyggelse på et skrånende terræn betyder at øverst placerede bygninger får indkik til bygninger længere nede.

Forslag til alternative muligheder for byggeri i Præstø.

Et første og meget relevant spørgsmål i forbindelse med planerne om bebyggelse på Antonibakken er, om der overhovedet mangler attraktive byggegrunde i Præstø?

Der er flere muligheder for byggeri i Præstø, med bedre forhold og en bedre fjordudsigt, end fra Antonibakken.

Her tænker vi bl.a. på arealet vest for den gamle stationsbygning, der ligger lige ned til fjorden.

Endvidere byggegrunden, hvor det tidligere plejehjem Fjordgården Iå, ligger i anden række til fjorden. Terrænet skrånede ned mod fjorden; det betyder at der fra 1. sal vil der være en enestående udsigt ud over fjorden.

Øst for Præstø, op mod Lundegård, er der et ubebygget område, også med en fantastisk fjordudsigt over med fjordens nordlige side med Bækkeskov og Rønnede. Dette område er tæt placeret på de rekreative områder i skovene Ræsvænge, Næbskoven og videre ud mod Smidstrup/Jungshoved.

Skulle Præstø på et tidspunkt komme til at mangle byggegrunde, kunne en udvidelse af Rødeled være en mulighed. Afslutningsvis vil Bevaringsforeningen gøre opmærksom på, at Møllebakken ved Æreskøbing blev fredet i maj 2015. Det afgørende argument for denne fredning er at bevare en skarp afgrænsning mellem købstadsen og landbrugslandet bag byen. Bevaringsforeningen vil i samarbejde med Landsforeningen for Bygnings- og Landskabskultur og Danmarks Naturfredningsforening arbejde for en fredning af Antonibakken.

Med venlig hilsen

Karen Margrethe Olsen

Bevaringsforeningen for Præstø og Omegn